

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề thi có 02 trang)

Môn thi : NGỮ VĂN (chuyên)
Thời gian : 150 phút (không kể thời gian giao đề)
(Dành cho thí sinh thi vào các trường THPT chuyên)

Câu 1. (4,0 điểm)

Con người khi hạnh phúc thường có cảm giác bản thân như một cánh lông vũ bay bổng trên không trung. Đó là khi những thứ bạn cho đi được người khác đón nhận, là khi bạn làm ai đó mỉm cười, khi cây hướng dương bạn trồng đã nở bình những cánh hoa vàng rực rỡ. Sự nhẹ nhõm và thư thái là cảm giác thường thấy khi chúng ta làm được điều gì đó cho cuộc sống, như ai đó đã thốt lên rằng, chỉ cần một cử chỉ đẹp cũng khiến mùa đông ấm lên và mùa hè trở nên dịu mát. Thật ra, những điều bạn cần làm để cuộc sống tốt hơn (và bản thân bạn tốt hơn) lại không phải là thứ gì đó to lớn, nó chỉ nhỏ nhoi như cánh lông vũ hay nhành cỏ dại cuối hiên nhà.

(Trích *Đến cô đại còn đang hoàng mà sống...*, Phạm Sỹ Thanh, NXB Thế giới, 2019, tr.128)

Từ đoạn trích trên và bằng trải nghiệm cá nhân, em hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ về chủ đề: Con người tự làm đẹp cuộc sống của chính mình.

Câu 2. (6,0 điểm)

Kể đạo văn

Hoà Vang¹

Tôi lại thấy mặt mình hồng lên trong gương nhỏ. Đây là lần thứ hai. Hai bài tập làm văn của một trò nhỏ lớp tôi: Hùng Vũ. Lần trước, ôi, lần trước... Đề bài là: "Hãy tả lại hình ảnh cô giáo em đến trường trong cơn mưa rào". Vũ vốn kém văn, chữ nghĩa ngô nghê, bông vọt lên, tôi cho điểm cao nhất, bởi vì tôi biết rằng nếu chính tôi phải viết một bài mẫu cho các em, tả chính mình dưới mưa, thì cũng không thể hơn bài của Vũ, văn và hồn của Vũ.

... "Trời bỗng nháng lên ánh chớp và trong đầu tôi cũng thế. Tôi chợt nhớ ra chỗ vòng lên cầu thang trên chưa có lan can, lại hay động nước và đôi giày da màu hồng mới mua của cô gót cao lắm. "Nhớ cô giáo ngã!?". Tôi lao xuống. Kịp. Tôi sẽ buồn biết bao nhiêu nếu cô không đưa tay ra vịn lấy mấy đầu ngón tay bé nhỏ của tôi, lựa bước trên gờ tường chênh vênh. Tôi đã không phải buồn. Vào lớp rồi, về nhà rồi, tối rồi, nằm một mình trong tấm dù hoa đắp thay màn rồi, tôi vẫn thấy mấy ngón tay mình ấm. Những ngón tay cô giáo tôi đã vịn vào yêu thương và tin cậy..."

Tôi đưa bài của Vũ khoe chị hiệu trưởng. Chị gọi cả tổ xã hội đến đọc, ai cũng vui mừng. Chị lại gửi đăng báo. Sau một tuần, báo đăng luôn.

Vậy mà bây giờ, lần này, đề tài "Tả một buổi mít tinh ở trường em", Vũ trở lại ngô nghê, lóng chổng, rồi bời. Lại một điều, có một đoạn ngắn tả tôi, cô giáo chủ nhiệm trên khán đài, thì văn chương lại đẹp. Tôi hạ điểm 2 vào bài của Vũ, rồi thay quần áo, tìm đến nhà em.

Một phản thối lợn ôi chênh ềnh giữa cửa vào. Tường nhà cóc cây, sàn nhộp nháp. Góc tường trong lơ lửng mấy mặt người bì nhẫy. Và tôi, một cô giáo 23 tuổi, hoa khôi trường, tóc ngang vai bông bênh như mây, áo dài trắng, quần trắng, giày hồng, đến, lưng búng hơi thăm. Một ngón tay nhón nhựa chỉ lên một cái lỗ vuông đục trên trần, mé trên cái phản thối ôi. Tôi nín thở, khẽ khàng bám vào một cái thang tre, kéo kẹt leo lên. Mặt tôi vừa nhô lên thoát ngắn sàn gác, thì một mặt người quay ra trong ánh sáng như trắng suông se lạnh:

¹ Nhà văn Hòa Vang (1946-2006) tên thật là Nguyễn Mạnh Hùng, quê ở Hà Nội. Tác phẩm của ông thể hiện một giọng văn nhiều ngẫm ngọi, đau đáu về những cảnh ngộ không bình thường và một lối dựng truyện với tình tiết lạ. *Kể đạo văn* là một trong những tác phẩm tiêu biểu của cuộc thi *Truyện Thế giới* mới dành cho loại truyện rất ngắn.

- Ai đấy? À, cô giáo Kim Cúc phải không ạ?

- Thưa bác, vâng. Nhưng sao bác...

- Thưa cô giáo, tôi là anh ruột Vũ, mới 28 tuổi. Nhờ cô lấy hộ cái ghế chỗ góc đó. Mời cô ngồi.

Tôi đã đến gần hơn để thấy khuôn mặt anh đẹp và buồn, đôi tay anh đang ngưng lại việc đục những hòn đá thành những cái đầu người. Những ngón tay anh ánh lấm tấm bụi sa thạch đỏ. Và đôi chân anh không có. Khoảng không gian lẽ ra là chân anh đầy ắp những đầu người đá, mắt lim dim, nửa thức nửa ngủ. Tôi nhìn những khuôn mặt đá và nghe:

"... Tôi thấy thằng Vũ có gì khang khác từ ngày nhận cái đề văn "Cô đến trong mưa" về chuẩn bị trước một tuần đó. Ba ngày đầu, nó ngồi lì cùi suốt chiều, suốt tối, viết lại xé, viết lại xé. Đêm ấy, nó thức tới dậy, khóc tức tưởi một lúc mới nói được: "Em kém, em không biết làm văn, em có thể nhận điểm 1 bất kỳ bài tập làm văn nào. Nhưng, nhưng không thể là bài này [...]". Tôi hiểu em tôi, nó tối dạ nhưng lại có cái không tối. Tôi nhận giúp nó và dỗ nó ngủ yên. Tỉnh khôi sáng hôm sau, tôi hỏi nó từng tí một để có thể hình dung ra cô. Và đây, có thấy không, bức tượng đá nhỏ cả người kia là cô đấy (tôi nhìn theo tay anh, thấy mình y như lúc nãy dưới nhà, khi chưa biết anh, thoát nhỏ xiú lại và hoá đá trước những mặt người lơ lửng và một ngón tay nhón nhựa). Bài văn ấy là của tôi và thằng Vũ đã học thuộc rất nhanh, đến từng dấu phẩy (tôi bắt giắc nhìn xuống những ngón tay anh: "Thì ra những ngón tay nhỏ bé đã để mình vịn vào trong mưa và đã ấm áp mãi đến tận tối... là những ngón tay này đây"). Tôi nhìn những ngón tay tôi, thấy nó bông lên, như đã anh ánh lấm tấm bụi sa thạch đỏ tự lúc nào). Tôi nhận lỗi, thưa cô Cúc. Bây giờ cô về đi. Cả bức tượng kia cũng sẽ theo về với cô. Tôi xin cô một điều: cô đừng bao giờ... đừng bao giờ... đến đây. Cô về đi, lò mổ dưới nhà sắp đến giờ nhập lợn. Nhiều lợn lắm, ném kín cửa luôn đó, cô không ra được đâu. Mà có ra được cũng bán hết quần áo. Mà quần áo cô lại trắng đến thế kia".

(Lược đoạn cuối: Cô giáo Kim Cúc ra về và cảm nhận sự đẹp đẽ lạ thường của không gian căn nhà anh em Hùng Vũ sống.)

(108 truyện hay cực ngắn, Nhiều tác giả, NXB Văn hoá Sài Gòn, 2006, tr.195-198)

Em hãy viết bài văn phân tích truyện ngắn trên để thấy cái đẹp của đời sống đi vào văn học đã được kết tinh và nhân lên nhiều lần.

----- HẾT -----

Họ và tên thí sinh	SBD	Phòng thi số
		05